

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE
JOVSA**

2019

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

© JWTS, s.r.o.

Komunitný plán obce Jovsa je vlastníctvom, imaním obce Jovsa.

Komunitný plán obce Jovsa je autorským dielom JWTS, s.r.o.

Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií sú vyhradené pre spracovateľa projektu – spoločnosť JWTS, s.r.o. a sú jej vlastníctvom.

Akékoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku, alebo jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok trestnoprávnu zodpovednosť!

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Názov:	Komunitný plán sociálnych služieb obce JOVSA na roky 2019 – 2025
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj Obec: JOVSA
Plán rozvoja obce schválený:	2014
Dátum schválenia Komunitného plánu:	
Dátum platnosti Komunitného plánu:	
Spracovateľ:	JWTS, s.r.o. Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 48 189 308 Registrácia: Okresný súd Košice I., odd. Sro, vložka: 39486/V

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

OBSAH

ÚVOD	5
1 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	6
1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA	6
1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU	7
1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNA ÚPRAVA	7
1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	9
1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY	10
1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE	11
ANALYTICKÁ ČASŤ	12
2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE	12
3 SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE	14
4 KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	22
5 ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCE	28
STRATEGICKÁ ČASŤ	33
7 PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA	34
8 REALIZAČNÉ ZÁZEMIE	43
9 FINANČNÉ ZÁZEMIE	44
ZÁVER	44

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

ÚVOD

V súlade s úvodnými ustanoveniami zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“) „Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov“ obec Jovsa dlhodobo rozvíja dialóg a aktívnu spoluprácu so štátnou správou, subjektmi tretieho sektora, cirkevnými a charitatívnymi organizáciami aj komunitami obyvateľov o ústretovom napĺňaní a identifikácii najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Obsahovú náplň sociálnych služieb vymedzuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sociálnych službách“) hneď v úvodnom ustanovení:

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.¹

Pri analýze zákonného vymedzenia sociálnych služieb je pre obec, ako jedného z kľúčových partnerov sociálneho dialógu a sociálnej pomoci dôležité identifikovať nie len obsahové vymedzenie sociálnych služieb, ale aj subjekty, ktoré sú prijímateľmi, alebo môžu byť budúcimi prijímateľmi sociálnej pomoci, teda definovať, komu má byť sociálna služba určená.

¹ §2 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Jedným zo spôsobov zodpovedného prístupu obce k vytváraniu ústretových sociálnych služieb a sociálnej pomoci svojim občanom, k zabezpečeniu aktuálnych aj budúcich možných sociálnych potrieb, k plánovaniu zdrojov na plnenie sociálnych potrieb ako aj k identifikácii ďalších súvisiacich služieb, subjektov či skutočností je **komunitné plánovanie**.

Podobne ako aj ďalšie rozvojové programy, aj **Komunitný plán sociálnych služieb** (ďalej aj „*Komunitný plán*“) je dokumentom, ktorého tvorbu obci ukladá zákonodarca.² Odhliadnuc od formálnej „povinnosti“ je k plánovaniu a rozvoju sociálnych služieb potrebné pristupovať mimoriadne citlivo a zodpovedne. Obec v roku 2014 prijala Plán rozvoja obce (ďalej aj „*Plán rozvoja*“). V nadväznosti na analýzu analytickej časti Plánu rozvoja obec v strategickej časti definovala priority, ktoré v programovej časti podrobne rozpracovala v rámci plánovaných opatrení a aktivít. Jednou z priorít obce v rámci strategickej časti Plánu rozvoja je priorita „*Ludia a kvalita života*“. Samotný rozsah opatrení a aktivít v rámci spomenutej priority je rámcový a prejudikoval potrebu venovať sa rozpracovaniu oblasti sociálnych služieb komplexnejšie a podrobnejšie.

Komunitný plán sociálnych služieb nadväzuje na Plán rozvoja obce, podrobnejšie rozpracováva jeho prioritu „*Ludia a kvalita života*“, aktualizuje demografický vývoj, identifikuje sociálne potreby občanov a hľadá spôsob poskytovania a zabezpečenia očakávaných služieb a pomoci. **Je výsledkom dôslednej analýzy aktuálneho demografického stavu obce, rozsiahleho sociálneho dialógu s obyvateľmi, starostlivého vyhodnocovania ich potrieb a úprimnej snahy manažmentu obce do budúcnosti nastaviť a zabezpečiť dôveryhodné a dôstojné sociálne zázemie pre občanov obce.**

V centre pozornosti je obyvateľ obce Jovsa (ďalej aj „*obyvateľ obce*“, „*občan*“, „*fyzická osoba*“).

² §80 písmeno a) zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

1. KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA

Komunitný plán sociálnych služieb obce (ďalej aj „*Komunitný plán*“) je materiálom, ktorý vychádza zo znalosti daného územia, starostlivo mapuje jeho zdroje a usiluje o dosiahnutie „verejného a sociálneho prospechu“, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a tiež personálne, finančné, organizačné a prevádzkové podmienky na ich zabezpečenie. Zároveň využíva silné stránky a príležitosti a minimalizuje slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov.

Komunitný plán obce je strednodobý koncepčný programový dokument, ktorý obsahuje analýzu sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej sociálneho vývoja, stanovuje ciele a potreby a tiež určuje priority v rozvoji sociálnej infraštruktúry. Priamo nadväzuje na Program rozvoja obce a podrobnejšie rozpracováva sociálnu oblasť, zohľadňuje miestne a regionálne špecifiká v oblasti sociálnych služieb, popisuje kľúčové javy v obci, hodnotí ich a navrhuje k nim dlhodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju sociálnych služieb daného územia. Komunitný plán odpovedá na otázku, ako naďalej koordinovať činnosť sociálnych služieb vo vnútri obce, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú dôležité pre sociálne znevýhodnených obyvateľov obce, ale tým aj pre všetkých obyvateľov obce.

Kľúčovou ambíciou Komunitného plánu je stať sa základným nástrojom usmerňovania finančných, materiálnych a ľudských zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja a koordinácie príslušných činností v územnom obvode obce Jovsa.

Starostka obce Jovsa poverila spracovaním rozvojového dokumentu obce odborníkov spoločnosti JWTS, s.r.o, ktorá sa zaoberá rozvojovými a edukačnými aktivitami v komunálnej oblasti. Spoločne stanovili pracovnú aj riadiacu skupinu. Kľúčovým partnerom spracovateľa sa stalo obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo prihliadalo na záujmy sociálneho rozvoja obce a jej obyvateľov. O zámeroch sociálnych potrieb obce sa viedli aj vedú verejné diskusie na viacerých zhromaždeniach. Komunitný plán obce tak svojim reálnym obsahom zodpovedá možnostiam obce a potrebám jej obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

NÁZOV DOKUMENTU	Komunitný plán sociálnych služieb obce JOVSA na roky 2019 - 2025
FORMA SPRACOVANIA	Komunitný plán obce Jovsa je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	Proces spracovania Komunitného plánu obce koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: JWTS, s.r.o. Manažér za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Riadiaca skupina: Mgr. Ľubica Čornejová Pracovná skupina: Mgr. Gabriela Matušková Mgr. Michaela Podhorová
OBDOBIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v období február - november 2019
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.

Zdroj: spracovateľ

1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNA ÚPRAVA

Komunitný plán obce je spracovaný v zhode s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora, je v súlade s prijatými koncepciami štátu aj rezortnými stratégiami.

Východiskové koncepčné dokumenty sú najmä:

- Národné priority sociálnych služieb
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja
- Plán rozvoja obce (Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja) obce
- ročný a viacročný rozpočet obce a ďalšie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Právnym rámcom spracovania Komunitného plánu obce je najmä:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)
- zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšie.

1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Prijímateľ sociálnej služby je fyzická osoba, ktorej sa za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách poskytuje sociálna služba.³ Je to človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby adresované, ale aj človek, ktorý v nepriaznivej sociálnej situácii môže byť v budúcnosti.

Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „*verejný poskytovateľ sociálnej služby*“) a iná osoba (ďalej len „*neverejný poskytovateľ sociálnej služby*“).⁴

Partnerstvo je podľa zákona o sociálnych službách zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.⁵

³ §3 odsek 2 zákona o sociálnych službách

⁴ §3 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁵ §4 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Komunita je podľa zákona o sociálnych službách⁶ skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Základnou zásadou v oblasti sociálnych služieb pri aplikácii ustanovení zákona o sociálnych službách a ďalších súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov je zásada rovnakého zaobchádzania.⁷

Fyzická osoba má za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby.⁸

Fyzická osoba má právo:

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.⁹

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný:

- a) prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- c) poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- d) spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej

⁶ §4 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁷ §5 zákona o sociálnych službách

⁸ §6 odsek 1 zákona o sociálnych službách

⁹ §6 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.¹⁰

1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

Komunitný plán obce formuluje aktuálne kľúčové problémy obce v sociálnej oblasti, jasne definuje jej strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v prospech obyvateľov. Jeho obsahová štruktúra zodpovedá aktuálnym potrebám a člení sa na:

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
 - Programová štruktúra
 - Realizačné zázemie
 - Finančné zázemie
- Záver

¹⁰ §7 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

ANALYTICKÁ ČASŤ

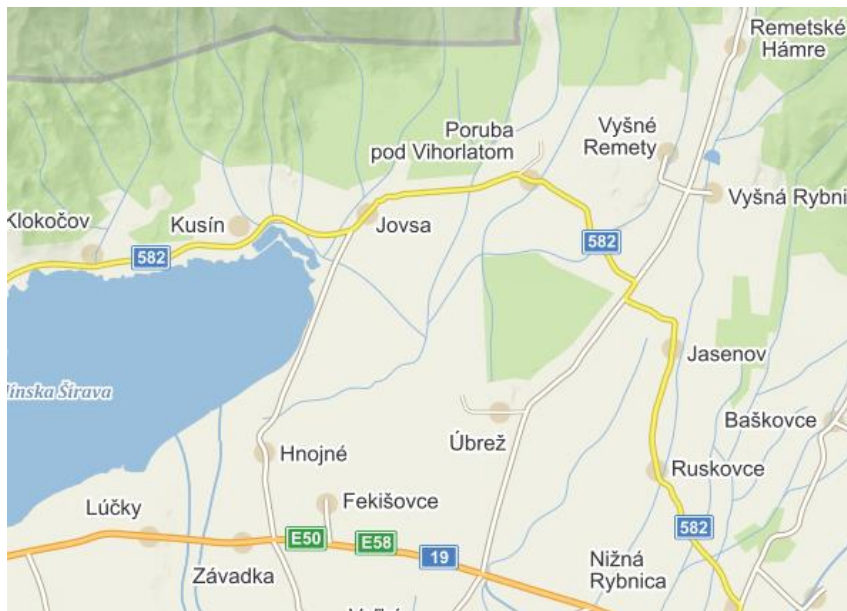
2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI JOVSA

2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Katastrálna výmera obce: 1 844 ha

Počet obyvateľov k 31. 12. 2018: 815

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

Obrázok 1 Poloha obce

2.3 HISTÓRIA OBCE

Pôvodná obec sa nenachádzala na tom mieste kde je teraz, ale na mieste, ktoré sa vola "Lazy". Dôkazom toho je aj zvon, ktorý sa nachádza na kostolnej veži tzv. "umieračik". Tento zvon našli občania obce na spomínaných Lazoch. Čo sa stalo s pôvodnou obcou? Jedna z verzií hovorí, že občania obce odišli na jarmok do Úbreža. V tom čase vznikol v obci veľký požiar a keďže domčeky boli drevené a pokryté slamou, celá obec lahla popolom. Potom občania začali s výstavbou novej obce na terajšom mieste.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Obec obklopujú rozsiahle lesy, ktoré až do 20. storočia vlastnili Sztárayovci. Predpokladá sa, že dedinu Jovsa založil šoltýs s usadlíkmi okolo roku 1400. Prvý doklad o dedine je z roku 1418 pod názvom Józa. Jej zemepánmi boli šľachtici z Michaloviec, pričom bola majetkovou súčasťou panstva Jasenov. V roku 1599 bolo v Jovse 41 poddanských domov a dva, tri domy šoltýsov. Neskôr obyvateľov prudko ubúdalo. V roku 1715 tam hospodárili len 4 poddanské domácnosti, v roku 1720 už 10 domácnosti. Súčasťou dediny bol aj mlyn. V roku 1828 bolo v obci 92 domov a 481 obyvateľov. V jej chotári sa nachádzali aj vinice. V polovici 18. storočia bola Jovsa gréckokatolíckou farnosťou. Kostol Panny Márie pochádza z roku 1837 a bol postavený v neskoro klasicistickom štýle. Kazateľnica je z čias výstavby kostola a na parapete nesie vyobrazenie Krista, ktorý káže.

V minulosti bola Jovsa známa ako kúpeľné sídlo s viacerými minerálnymi prameňmi. Kúpele navštevovali len bohatí ľudia až z Prešporku. Počas 2. svetovej vojny boli kúpele vypálené.

V 60-tých rokoch nachádzali obyvatelia obce množstvo pracovných príležitostí na štátnom majetku Jovsa, ktorý zabezpečoval rastlinnú a živočíšnu výrobu. Druhou významnou organizáciou v obci boli Vojenské lesy a majetky Kamenica nad Cirochou, Lesná správa Jovsa, ktoré na rozdiel od ŠM existujú dodnes. V tomto období už existovala v našej obci aj základná škola a materská škola, kde aj napriek postupnému poklesu počtu žiakov sa prevádzky v týchto zariadeniach zachovali až dodnes.

Starý obecný úrad, vtedy Miestny národný výbor v Jovse existoval v starých priestoroch ešte na sklonku 80-tých rokov a začiatkom 90-tých rokov sa obecný úrad presťahoval do novopostavenej, viacúčelovej budovy. V bilancovanom období (od 60-tých rokov) si obyvatelia našej obce doteraz zvolili za starostov týchto občanov:

- Tomáš Kališ
- Michal Hudák (ako jediný starosta, resp. predseda MNV nebol obyvateľom obce)
- Ladislav Bural
- Ing. Michal Mandula
- Rudolf Šafin
- Michal Homrok
- Mgr. Ľubica Čornejová

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

3. SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE

3.1 OBYVATEĽSTVO

3.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Dlhodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stabilizovanom demografickom vývoji obce v sledovanom období. V posledných rokoch je zaznamenaný primeraný, veľmi mierny nárast počtu obyvateľov, čo pozitívne ovplyvňuje predpokladaný rozvoj obce. Nárast počtu obyvateľov je dôsledkom toho, že obec dlhodobo vytvára priaznivé podmienky pre mladé rodiny a podporuje individuálnu výstavbu domov. Uvedenými opatreniami sa zastavil odchod mladých rodín do iných obcí za lepšími podmienkami bývania a naopak, aj rodiny, ktoré sa pred časom vysťahovali sa postupne vracajú do obce. Do obce zároveň prichádza aj stále viac nových rodín z neďalekých miest.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obci: muži / ženy

2013	2014	2015	2016	2017	2018
385/391	390/386	388/398	394/396	398/396	414/401

Zdroj: obec Jovsa, 2019, stav k 31. 12. 2018

So stabilizovaným demografickým vývojom priamo korešponduje aj tabuľka vývoja prírastku v obci.

Tabuľka: Vývoj prírastku obyvateľov obce

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NARODENÍ	10	7	5	7	5	8
ZOMRELÍ	12	7	8	9	10	4
PRÍRASTOK	-2	0	-3	-2	-5	4

Zdroj: obec Jovsa, 2019, stav k 31. 12. 2018

V obci žijú všetci obyvatelia slovenskej národnosti.

3.1.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obci je možné sledovať primeraný stav obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia, ktorá v obci dosiahla hodnotu 1,643. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (60 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0 -15 rokov. Aktuálna

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

hodnota indexu vypovedá o stabilizovanom stave obce, so sklonom k pomalému a miernemu starnutiu populácie, čo je však všeobecný stav v rámci celého Slovenska.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci: muži / ženy

0 – 15 ROKOV	15 – 30 ROKOV	30 – 62 ROKOV	VIAC AKO 62 ROKOV
51/61	77/77	222/178	72/112

Zdroj: obec Jovsa, 2019

3.1.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce. Mimo väčších miest, v regiónoch kde prevažujú menšie obce je vzdelanostná úroveň obyvateľov tradične nižšia, čo prináša riziko vyššej nezamestnanosti. Naopak vyššie vzdelanie obyvateľov prináša vyššie využitie ekonomického potenciálu obce.

V obci celkovo prevažujú obyvatelia v aktívnom veku s učňovským vzdelaním bez maturity, trochu menej početná je skupina obyvateľov so základným vzdelaním a bez vzdelania. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí nie je zanedbateľný a zodpovedá vzdelanostným potrebám regiónu. Najviac vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je v technických odboroch, v strojárstve, druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia s humanitným vzdelaním univerzitného smeru.

Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že remeselne zruční obyvatelia sú silným potenciálom obce. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v odbornom školstve rôznej úrovne zodpovedá aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v regióne a jeho blízkom okolí.

3.1.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Obec Jovsa sa nachádza v regióne s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, kde je ponuka práce hlavne v okresnom meste Michalovce, prevažne vo verejnom sektore a u menších podnikateľov - zamestnávateľov. Významný podiel obyvateľov odchádza za prácou mimo región, v týždňových aj mesačných intervaloch hlavne do zahraničia.

Počet dlhodobu nezamestnaných v posledných rokoch poklesol, obec aktuálne zamestnáva na aktivačných prácach priemerne 8 uchádzačov o zamestnanie.

Pre obyvateľov obce sú pracovné príležitosti hlavne vo verejnej správe. K významným zamestnávateľom v obci a regióne patrí HALWOOD, s.r.o., Pizzeria

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Restaurant, Poľnohospodárske družstvo Poruba p. Vihorlatom, Vojenské lesy a majetky SR, COOP Jednota, Pekáreň ILaS.

3.1.5 BÝVANIE OBYVATEĽOV

S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevystať sa do iných obcí či vzdialenejších centier, ale zostať v obci. Obec dlhodobo venuje pozornosť vytváraniu priaznivých podmienok pre individuálnu výstavbu a rast počtu obyvateľov je primeraný, ale aj dlhodobý.

Občania obce žijú prevažne v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce a celého regiónu. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, 35 domov je neobývaných a 32 domov je obývaných prechodne, spravidla na víkendovú rekreáciu. Obec má 8 obecných bytov.

Tabuľka: Prehľad domového a bytového fondu

RODINNÉ DOMY			BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH	
TRVALO OBÝVANÉ	PRECHODNE OBÝVANÉ	NEOBÝVANÉ	OBEČNÉ BYTY	SÚKROMNÉ BYTY
220	32	35	8	11

Zdroj: obec Jovsa, 2019

3.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ , SLUŽBY A ZÁZEMIE

3.2.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Obec má solídne vybudovanú technickú infraštruktúru. Systém likvidácie odpadových vôd v obci je vyhovujúci. V obci je vybudovaná kanalizácia, splaškové vody už nie sú odvádzané do žúmp a domových septikov, z ktorých väčšina nespĺňala normu nepriepustnosti a tým vo veľkej miere poškodzovala povrchové a spodné vody. Obec využíva aj čističku odpadových vôd.

Obývaná časť obce nie je zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu, ale z vlastných studní.

Obec je plynofikovaná. Plynofikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynofikácii obce došlo k zmene používaných tuhých

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

palív v prospech ušľachtilých palív, čo bolo nesporne prínosom v prospech zlepšenia životného prostredia.

Z dôvodu znižovania energetickej náročnosti rodinných domov sa rodinné domy postavené v 60. – 80. rokoch minulého storočia rekonštruujú hlavne výmenou výplní vonkajších otvorov (okná, dvere) za energeticky úsporné a zateplením fasády a strechy.

V obci nie sú žiadne výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávka a rozvod elektrickej energie je zabezpečovaná Východoslovenskou energetikou a.s., závod Košice. Kapacita tejto rozvodne je dostačujúca, v prípade požiadaviek je technicky realizovateľné jej navýšenie. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obci je na betónových stĺpoch.

Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telekom a.s. Digitalizáciou telefónnej siete sa výrazne zlepšila komunikačná dostupnosť a využitie internetu. Dosiahnutý stav dostatočne zabezpečuje súčasné potreby obce a vzhľadom na skutočnosť, že kapacita siete je vybudovaná s dostatočnou rezervou, umožní napojenie i budúcich záujemcov. V obci je vyhovujúce a dostatočné pokrytie signálom GSM komerčných operátorov. Územie obce je pokryté televíznym signálom, obec nie je napojená na káblovú televíziu. Internetové spojenie je zabezpečené dostatočne a postačujúco. V spolupráci s obcou buduje spoločnosť LEKOS Sobrance optickú a bezdrôtovú infraštruktúru, preto občania budú mať možnosť pripojenia internetu, televízie a pevnej linky prostredníctvom optických káblov za výhodné ceny.

V roku 2015 získala obec financie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na modernizáciu verejného osvetlenia, čím sa znížila energetická náročnosť a zvýšila kvalita verejného osvetlenia v obci Jovsa. Obecný rozhlas je zastaralý, rozvody a časť ampliónov potrebujú modernizovať. V roku 2019 obec reagovala na výzvu MV SR a podala žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na vybudovanie kamerového systému za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a zamedzenia vandalizmu.

Obec má 6,6 km miestnych komunikácií. Podrobný stav technickej infraštruktúry v obci je v tabuľke.

Tabuľka: Technická infraštruktúra v obci

PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	čOV	OBECNÝ ROZHLAS	VEREJNÉ OSVETLENIE	KÁBLOVÁ TELEVÍZIA	SEPAROVANIE ODPADU
áno	nie	áno	áno	áno	áno	nie	áno

Zdroj: obec Jovsa, 2019

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

3.2.2 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obcou Jovsa prechádza v jednej tretine cesta II. triedy č. 582 smerujúca z Michaloviec do Sobraniec severným obchvatom nádrže Zemplínska Šírava. Pri tejto ceste chýbajú chodníky, čo značne ohrozuje chodcov. Autobusová doprava je jediný druh verejnej dopravy v obci. Verejnú dopravu zabezpečuje SAD Arriva Michalovce.

Obec nemá vlakové spojenie, železničná sieť nie je vybudovaná ani v okolitom regióne.

3.2.3 ŠKOLSTVO

Obec je zriaďovateľom materskej školy a plnoorganizovanej základnej školy. Počet detí a žiakov v triedach mierne klesá.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Materskej škole

2013	2014	2015	2016	2017	2018
16	18	15	15	18	16

Zdroj: obec Jovsa, 2019

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Základnej škole

2013	2014	2015	2016	2017	2018
103	93	86	95	97	92

Zdroj: obec Jovsa, 2019

Materskú školu aj základnú školu navštevujú deti a žiaci z obce Jovsa, aj zo susedných obcí – Kusín, Hnojné, Poruba pod Vihorlatom a Vyšné Remety. Kapacita materskej školy je postačujúca.

V Materskej škole aj v základnej škole je zabezpečené stravovanie detí a žiakov vo vlastnej jedálni. V základnej škole deti navštevujú záujmové krúžky kultúrneho a športového zamerania. Materská škola má detské ihrisko, základná škola nemá svoju telocvičňu, ale ihrisko.

Budovu materskej školy a základnej školy je potrebné postupne modernizovať a rekonštruovať aj z hľadiska energetickej úspornosti. Postupne obec bude potrebovať modernizovať aj interiérové vybavenie budov a zabezpečiť rekonštrukciu ich technickej infraštruktúry a médií.

V pedagogickom procese nechýba priestor na využívanie interaktívnych pomôcok. V základnej škole zatiaľ nie je každá trieda vybavená interaktívnou tabuľou. Aj vybavenie predškolského zariadenia sa postupne modernizuje nákupom hračiek a výukových názorných pomôcok. Aj v budúcnosti je potrebné pokračovať v modernizácii vyučovacieho procesu a v nákupe nových interaktívnych edukačných pomôcok a hračiek. V škole nechýba

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

výučba cudzích jazykov kvalifikovanými pedagógmi. Absentuje rozmanitosť voľnočasových aktivít pre deti a žiakov.

V obci je potenciál rozšíreného vyučovania umeleckých predmetov, hudby tanca, v priestoroch základnej školy je elokované pracovisko základnej umeleckej školy Michalovce.

3.2.4 ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE SLUŽBY

V obci sa nenachádza žiadna ambulancia praktického všeobecného lekára pre dospelých, ani pre deti a ani ambulancia stomatológa či lekárne. Za zdravotnou starostlivosťou a špecialistami dochádzajú obyvatelia obce do ambulancií v Klokočove, vo Vinnom, v Sobranciach a v Michalovciach. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je pre obec je v Michalovciach.

V roku 2019 bola v obci založená základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, každoročne obec pripravuje v októbri posedenie pre seniorov s občerstvením a kultúrnym programom. Zariadenie pre seniorov so stálou starostlivosťou v obci chýba, podobne denný stacionár bol zrušený, fungoval len od 3/2018 do 8/2018.

Tabuľka: Zázemie zdravotných služieb v obci

AMBULANCIA VŠEOBECNÉHO LEKÁRA	AMBULANCIA PEDIATRA	AMBULANCIA STOMATOLÓGA	AMBULANCIA GYNEKOLOGA	LEKÁREŇ
nie	nie	nie	nie	nie

Zdroj: obec Jovsa, 2019

3.2.5 KOMERČNÉ SLUŽBY

V obci je dostupný predaj základných potravín a rozličného tovaru v troch predajniach. Sortiment predaja v obchodoch je postačujúci, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do Michaloviec a Sobraniec. V obci sa nachádza aj pizzeria. Obyvatelia obce majú k dispozícii pobočku Slovenskej pošty.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

3.2.6 ZÁZEMIE PRE KULTÚRU A ŠPORT

Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obec využíva kultúrny dom. Tvorí ho spoločenská sála s kapacitou 130 miest. Technický stav budovy vyžaduje rekonštrukciu. Obec plánuje modernizovať a rekonštruovať budovu hlavne z hľadiska energetickej úspornosti. Aktuálne je naplánovaná výmena schodišťovej dlažby a úprava stien v jednej z časti interiéru.

V centre obce sa nachádza Gréckokatolícka cirkev. Cintorín je v hornej časti obce a v jeho areáli stojí Dom smútku.

Ponuka kultúrnych a spoločenských aktivít je pomerne bohatá. Obec každoročne organizuje Obecný ples, Prijatie žiakov s najlepšimi výsledkami, Deň rodiny, Rozlúčku s letom, posedenie pre seniorov, Stretnutie s Mikulášom.

Obľúbenými obecnými športovými podujatiami sú Stolnotenisový turnaj o putovný pohár starostky obce a podujatie Na ľade. V obci sa nachádza futbalové ihrisko a novovybudovaný externý FITTPARK.

Centrum obce tvorí parčík s lavičkami a neďaleko základnej školy je detské ihrisko.

Tabuľka: Prehľad objektov pre kultúrne, náboženské a športové vyžitie

DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTOVISKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	MULTIFUNKČNÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	KNIŽNICA	GALÉRIA, KINO	AMFITEÁTER	KOSTOL
1	0	0	1	V ZŠ	0	0	1

Zdroj: obec Jovsa, 2019

3.2.7 ZÁZEMIE SUBJEKTOV PÔSOBIACICH V OBCI

Mimovládne organizácie sú organizácie s právnou subjektivitou vytvorené súkromnými osobami alebo organizáciami, ktoré sa nezúčastňujú na vláde a ani vo vláde nemajú svojich zástupcov (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter je daný tým, že štát, ani orgány územnej samosprávy vrátane ich predstaviteľov nemajú nijaký vplyv na vedenie organizácie alebo iné ovplyvňovanie ich činnosti. Mimovládne organizácie sú inštitucionalizované, nezávislé a spravidla zriadené na verejno-prospešné účely. V obci JOVSA nepôsobia žiadne významné mimovládne organizácie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Spolky a záujmové organizácie

Spolková a záujmová činnosť má v obci tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít. Obec má bohatú tradičnú spolkovú činnosť.

Aktuálne je v obci aktívny Futbalový klub TJ ŠM JOVSA, Gospelový zbor ZVONČEKY, aktívne sú folklórne skupiny Jovšan a Vešeli Jovšaňe, Základná organizácia ZŤP aj Základná organizácia Jednoty dôchodcov.

Obec činnosť spolkov finančne podporuje z rozpočtu obce, ale aj nefinančne poskytnutím obecných priestorov na ich činnosť, pri propagácii a podobne.

3.3 ANALÝZA AKTUÁLNE POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

SOCIÁLNE PORADENSTVO

Obec poskytuje základné sociálne poradenstvo¹¹ v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách aj zákona o pomoci v hmotnej núdzi¹² Cieľom sociálneho poradenstva je poskytovanie základných informácií, ktoré umožňujú orientáciu občanovi v možnostiach riešenia svojej situácie, v nárokoch, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov aj konkrétna pomoc pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie a motivácia riešiť túto situáciu.

TERÉNNA SOCIÁLNA PRÁCA

Na rozdiel od sociálneho poradenstva terénna sociálna práca je aktívna komunikácia obce, ktorú v tejto činnosti reprezentuje terénny sociálny pracovník a obyvateľmi obce z ohrozených skupín. Terénny sociálny pracovník poskytuje ohrozeným skupinám intervencie v krízových situáciách, pomoc pri administratívnych úkonoch poradenstvo vo veciach finančnej gramotnosti a hospodárenia s financiami aj sociálne poradenstvo.

Obec neposkytuje iné sociálne služby ani sociálnu podporu.

¹¹ §80 písmeno f) zákona o sociálnych službách

¹² §27 písmeno b) zákona o pomoci v hmotnej núdzi

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

4. KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ

A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4.1 ZÁKLADNÉ KOMPETENCIE OBCE

I.

Obec rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje pre fyzickú osobu:¹³

- a) dostupnosť sociálnej služby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu,
- b) právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách.

Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) rehabilitačné stredisko,
- e) domov sociálnych služieb,
- f) špecializované zariadenie,
- g) denný stacionár,
- h) opatrovateľská služba

s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách, doručí obci v rozsahu jej pôsobnosti písomnú žiadosť¹⁴ o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby.

II.

Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a na základe výberu poskytovateľa sociálnej služby touto fyzickou osobou:¹⁵

- a) poskytne sociálnu službu (ak je obec zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb), alebo
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra.

¹³ §8 odsek 1 zákona o sociálnych službách

¹⁴ §8 odsek 1 písmená a) až e) zákona o sociálnych službách

¹⁵ §8 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

III.

Obec v rámci svojich kompetencií v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách najmä:¹⁶

- a) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- b) je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1.odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - 2.zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 - 3.odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 - 4.povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,¹⁷
- c) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,¹⁸
- d) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1.sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 2.nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 - 3.opatrovateľskej služby,
 - 4.prepravnej služby,
 - 5.odľahčovacej služby,
 - 6.pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa
 - 7.terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- e) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- h) poskytuje finančný príspevok v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách¹⁹ pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby; kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch

¹⁶ §80 zákona o sociálnych službách

¹⁷ §73 odsek 13 zákona o sociálnych službách

¹⁸ §51 zákona o sociálnych službách

¹⁹ §75 odseky 1, 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

sebaobsluhu a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby
a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

i) vedie evidenciu

1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
2. rozhodnutí podľa písmena b),
3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

j) vydáva poskytovateľovi sociálnej služby:

- a) nocľaháreň,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) denný stacionár

na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade preloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku²⁰ s komunitným plánom obce.

k) a ďalšie v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách.

4.2 KRITÉRIA PORADIA

Ak má fyzická osoba vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, obec v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne fyzickej osobe sociálnu službu alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania
- b) zariadenie pre seniorov
- c) zariadenie opatrovateľskej služby
- d) rehabilitačné stredisko
- e) domov sociálnych služieb
- f) špecializované zariadenie
- g) denný stacionár
- h) opatrovateľská služba

podľa poradia na základe nasledovných kritérií:

- rodinné zázemie,
- sociálne zázemie,
- zdravotný stav.

²⁰ §78b zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Kritéria poradia poskytovania, alebo zabezpečenia poskytovania sa neuplatňujú v prípadoch potreby bezodkladnej sociálnej služby vymedzenej ustanoveniami zákona o sociálnych službách.²¹

4.3 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE DRUHOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY²²

Sociálne služby krízovej intervencie:

- 1.terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- 2.poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:
 - 2.1.nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2.integračné centrum,
 - 2.3.komunitné centrum,
 - 2.4.nočľaháreň,
 - 2.5.útulok,
 - 2.6.domov na polceste,
 - 2.7.zariadenie núdzového bývania,
- 3.nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- 1.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- 2.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- 3.služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života,
- 4.služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
- 5.služba včasnej intervencie.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- 1.poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
 - 1.1.zariadenie podporovaného bývania,
 - 1.2.zariadenie pre seniorov,
 - 1.3.zariadenie opatrovateľskej služby,
 - 1.4.rehabilitačné stredisko,
 - 1.5.domov sociálnych služieb,

²¹ §8 odsek 6 zákona o sociálnych službách

²² §12 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

- 1.6.špecializované zariadenie,
- 1.7.denný stacionár,
- 2.domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
- 3.prepravná služba,
- 4.sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
- 5.tlmočnícka služba,
- 6.sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- 7.sprostredkovanie osobnej asistencie,
- 8.požičiavanie pomôcok.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

- 1.monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- 2.krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Podporné služby:

- 1.odľahčovacia služba,
- 2.pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- 3.poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- 4.podpora samostatného bývania,
- 5.poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- 6.poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
- 7.poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

4.4 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE FORIEM SOCIÁLNEJ SLUŽBY²³

Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „*ambulantná sociálna služba*“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. Pri ambulantnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí.

²³ §13 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „*pobytová sociálna služba*“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

Iná forma, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

5. ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

Pre vypracovanie analýzy potrieb poskytovania sociálnych služieb v obci je kľúčové stanoviť cieľové skupiny, pre ktoré sú a v budúcnosti aj budú sociálne služby v obci určené. Východiskom pri identifikácii cieľových skupín je aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb.

Cieľové skupiny pre potreby komunitného plánovania možno charakterizovať ako skupiny obyvateľstva nachádzajúce sa v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením. V obci Jovsa boli ako prijímatelia, alebo aj budúci prijímatelia sociálnych služieb identifikované cieľové skupiny:

SENIORI

Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania. Je nevyhnutné, aby sa táto skupina občanov žijúcich v obci stala predmetom intenzívneho a pravidelného záujmu najmä z hľadiska rôznorodej a komplexnej sociálnej starostlivosti. Sociálne zabezpečenie seniorov zo strany obce predstavuje v širšom slova zmysle súbor inštitútov, zariadení a činností na predchádzanie, zmierňovanie a odstraňovanie ťaživých sociálnych situácií seniorov. Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu skupinu, ktorá má trvalý a prirodzený prírastok v porovnaní s ostatnými sociálnymi skupinami.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- chýba pravidelné a komplexné mapovanie potrieb občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- viacerí osamelí seniori sú aj so zdravotnými problémami,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb, prioritne v regióne,
- nie je doriešená bezbariérovosť verejných priestorov v obci,
- chýba pobytová aj komunitná sociálna služba,
- chýba systém služieb dennej potreby.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- obec aktuálne neposkytuje žiadne sociálne služby, aktivity vo vzťahu k seniorom sú viac spoločenské.

Identifikácia potrieb:

- zabezpečiť terénnu opatrovateľskú službu,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

- zabezpečiť doprovod k lekárovi,
- zabezpečiť donášku obedov,
- zabezpečiť denný stacionár,
- doriešiť bezbariérovosť v obci,
- priebežne monitorovať potreby seniorov.

SWOT analýza cieľovej skupiny SENIORI

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ záujem obce o sociálne zázemie seniorov▪ podpora spolkovej činnosti seniorov zo strany obce▪ organizovanie spoločenských podujatí pre seniorov▪ blízkosť mesta so zázemím zdravotnej starostlivosti a zariadení so službami pre seniorov▪ mapovanie potrieb seniorov zo strany obce	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ slabé možnosti mladých zamestnať sa v regióne, zotrvať tu a starať sa tak o seniorov▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby seniorov▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí pre aktívne starnutie▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť seniorov
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k seniorom▪ ponuka zo strany obce zapájať seniorov do aktivít rozvoja obce▪ pestrosť príležitostí aktívneho starnutia – spolková činnosť a ďalšie	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ starnutie obce▪ presun ťažiska starostlivosti o seniorov z rodiny na obec▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne

RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, DOSPELÍ

Ohrozenou rodinou je rodina, ktorá sa ocitla pod vplyvom vonkajších a vnútorných faktorov, ktoré ju ohrozujú. Najčastejšie ide o užívanie alkoholu alebo iných návykových látok, náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie, upadanie prostredia, v ktorom jednotlivec, alebo rodina žije aj chudoba a sociálne vylúčenie. Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania a môžeme tu zaradiť hlavne mladistvých a ľudí v produktívnom veku, ktorí nadmerne užívajú alkohol a ďalšie návykové látky a ktorí sa prepadajú so skupiny obyvateľov s nízkym sociálno-ekonomickým zázemím. Dlhodobým neriešením krízovej situácie môže dochádzať k rozkladu rodiny, v konečnom dôsledku až odlúčeniu detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- nedostatočné mapovanie sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- nevhodné trávenie voľného času,
- nedostatočná ponuka alternatívnych činností vo voľnom čase,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- priestor pre voľnočasové aktivity detí a mládeže

Identifikácia potrieb:

- sociálne služby vo vzťahu k cieľovej skupine je potrebné prioritne orientovať na ohrozené rodiny, rodiny v kríze a mladých ľudí,
- vytvoriť systém sociálnej pomoci pre riešenie krízových situácií v rodinách a vo vzťahu k mládeži a deťom,
- podpora voľnočasových aktivít, ktoré ponúknu ohrozenej skupine tráviť voľný čas iným spôsobom, ako požívaním alkoholických nápojov.

SWOT analýza cieľovej skupiny RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, DOSPELÍ

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ v obci sa nachádza predškolské zariadenie aj škola▪ záujem obce podporovať záujmovú činnosť a športové aktivity mládeže aj dospelých▪ poskytovanie sociálneho poradenstva pre problémové rodiny a jednotlivcov	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok finančných možností obce zriadiť a prevádzkovať centrum pre mládež▪ nedostatok rôznorodosti záujmovej a športovej činnosti
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ poskytovanie komplexných služieb poradenstva pre rodiny▪ vybudovanie športového a voľnočasového zázemia pre mládež aj dospelých▪ aktívna spolupráca so spolkami a cirkevnými nadšencami	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ starnutie obce▪ zvyšovanie počtu sociálne neprispôbivej mládeže▪ nezáujem o pracovné príležitosti

OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Sú zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť osoby so zdravotným oslabením, osoby so zdravotným postihnutím aj ľudí bezprostredne ohrození zdravotným postihnutím. Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Z hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do niekoľkých kategórií (mentálne a psychické postihnutia, zmyslové postihnutia, postihnutia pohybového aparátu, kombinované postihnutia a ostatné postihnutia), z ktorých každá kategória má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- absencia pravidelného monitorovania potrieb občanov so zdravotnými problémami, ŤZP,
- nedostatok informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- nedostatok vhodných pracovných príležitostí pre zdravotne postihnuté osoby,
- nedoriešená bezbariérovosť v obci.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- obec aktuálne neposkytuje žiadne sociálne služby.

Identifikácia potrieb:

- vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- pravidelný monitoring potrieb zdravotne postihnutých občanov.

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ záujem obce o sociálne zázemie občanov so zdravotným postihnutím▪ blízkosť mesta so zázemím zdravotnej starostlivosti a zariadení so službami pre zdravotne postihnutých▪ mapovanie potrieb zdravotne postihnutých občanov zo strany obce	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby zdravotne postihnutých občanov▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť zdravotne postihnutých občanov
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k zdravotne postihnutým▪ ponuka zo strany obce zapájať zdravotne postihnutých do aktivít rozvoja obce▪ budovanie bezbariérovosti verejných priestranstiev v obci	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ starnutie obce▪ presun ťažiska starostlivosti o zdravotne postihnutých z rodiny na obec▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne

OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Sú tak isto zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť občanov kategórie dlhodobo nezamestnaných, marginalizovaných rómskych komunít, nefunkčné, problémové rodiny, rodiny neúplné, osamelých rodičov s ekonomickými problémami aj občanov so sociálno-patologickými závislosťami. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. V obci je aj rómska komunita, ktorá vyžaduje osobitý prístup riešenia svojej sociálnej situácie..

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- strata záujmu o prácu a zamestnanie u dlhodobo nezamestnaných,
- nedostatok pracovných príležitostí pre obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- nárast počtu občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- obec organizuje verejnoprospešné práce, menšie obecné služby,
- podpora udržiavania pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce,
- využívanie Podprogramu Aktivačné služby – Malé obecné služby.

Identifikácia potrieb:

- pomoc pri rekvalifikácii,
- zabezpečenie pravidelného a systematického poskytovania opatrovateľskej služby a stravovania,
- pravidelné monitorovanie možností a potrieb poskytovania Podporných sociálnych služieb.

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nie je v obci segregovaná komunita▪ nie je vysoký počet osôb s nezvládateľným správaním▪ snaha časti komunity zamestnať sa▪ pomoc obce zamestnať ľudí komunity v rámci aktivačných prác v obci	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok vhodných pracovných príležitostí▪ slabá motivácia pracovať▪ slabá terénna starostlivosť
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ cieleňá edukácia v oblasti hygienických a sociálnych návykov▪ viac pracovných príležitostí adekvátnych komunite	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ rast počtu obyvateľov v rámci komunity▪ nezvládnuteľnosť problémového správania▪ chudoba

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

STRATEGICKÁ ČASŤ

6.1 VYMEDZENIE POJMOV

Vízia obce

Teória definuje víziu ako želanú predstavu obyvateľov obce a ich reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia rozvojovej vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategickej časti Komunitného plánu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie vrátane programovej, realizačnej a finančnej časti.

Priority, ciele

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

Opatrenia, aktivity

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obce.

6.2 VÍZIA OBCE

Obec Jovsa v roku 2025 je miestom s ústretovými podmienkami pre život obyvateľov všetkých generácií s osobitne vľúdny prístupom a pomocou ohrozeným a slabším obyvateľom aj skupinám. Obyvatelia sa úprimne zaujímajú o problémy druhých, spoločne hľadajú riešenia a pomoc a tiež spoločne vytvárajú v obci atmosféru súdržnosti a podpory slabších. Obyvateľom nie sú ľahostajné nepriaznivé či sťažené životné, zdravotné a sociálne podmienky druhých a dôverujú manažmentu obce, že spoločne dokážu zmierniť spoluobčanom tieto ťažkosti. Obec je miestom, kde sú seniori aktívne zapájaní do primeraných činností s deťmi a mládežou, kde je záujem udržať členov rodiny spolu a pomáhať im v ťažkej rodinnej kríze, kde nikomu nie je ľahostajný osud človeka utrápeného a nevediaceho sa vymotať z kruhu vlastných problémov a kde je prirodzené pomáhať marginalizovaným komunitám začleniť sa a zlepšiť svoje sociálne postavenie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

7. PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA: VÝHLADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Pred identifikáciou a vymedzením Priorít, Opatrení a Aktivít obec s ambíciou dosiahnutia vízie definuje globálny cieľ Komunitného plánu:

7.1 GLOBÁLNY CIEĽ

STABILIZÁCIA OBCE, MOBILIZÁCIA ĽUDSKÉHO POTENCIÁLU A SYSTÉM ÚČINNEJ PREVENČIE

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Z mnohých definícií, ktoré sa k tejto téme viažu vyplýva, že na kvalitu života je možné sa pozeráť subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň z hľadiska vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Najvypuklejším problémom v obci je nepomer medzi ekonomicky aktívnymi obyvateľmi ktorí pracujú v obci a jej okolí a tými, ktorí v pravidelných turnusoch odchádzajú za prácou do vzdialených regiónov a do zahraničia za lepšími možnosťami zamestnať sa. V obci a celom regióne sa naplno dlhodobo prejavuje nezáujem investorov v ľahkom priemysle usadiť sa tu natrvalo a zabezpečiť ľuďom prácu. Starostka obce a poslanci majú v rukách málo možností a nástrojov, ako motivovať investorov a prilákať ich do plánovaných priemyselných zón. Vplyvom migrácie ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou mimo obce a región je ohrozená kvalita občianskej vybavenosti a využívanie škôl a školských zariadení.

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje obyvateľov trvalo sa v obci usadiť je aj zabezpečenie služieb – sociálnych aj zdravotných a zázemie predškolských a školských zariadení. Aktuálne je v obci zriadená materská škola a základná škola. Každodenná migrácia ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou vyvoláva silný tlak na nutnosť urýchleného riešenia služieb na pomoc seniorom, aj rodinám s deťmi.

Na kvalitu života v obci nepochybne vplýva pestrosť možností kultúrno-spoločenského života aj celková spoločenská atmosféra v obci. Obec má záujem trvalo byť pre obyvateľov aj návštevníkov príťažlivou, plánuje budovať oddychové zóny a pravidelne sa stará o čistotu a vzhľad obce. Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obce a má spätný dopad na stabilizáciu aj prílev nových obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Globálnym cieľom obce je dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obec stane prítiažlivým, otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život. Globálny cieľ obec dosiahne postupnosťou, čiastkovými cieľmi.

7.2 VÝHLADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Výhľadové opatrenia a aktivity majú pre obec strategický význam z dlhodobého hľadiska, v časovom horizonte presahujúcom strednodobý charakter Komunitného plánu sociálnych služieb, ich presnú časovú realizáciu obec v tomto dokumente zatiaľ nešpecifikuje.

PRIORITA 1: DOBUDOVANIE A MODERNIZÁCIA INFRAŠTRUKTÚRY A ZÁZEMIA OBCE

Opatrenie 1.1

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

Aktivity:

- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej kanalizácie
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej čističky odpadových vôd
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia obce
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného kamerového systému
- Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí
- Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenia bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Opatrenie 1.2

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry a dopravnej obslužnosti obce

Aktivity:

- Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov a lávok
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov
- Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch
- Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia pri školách a na prechodoch pre chodcov
- Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel
- Budovanie bezpečnostného zábradlia medzi chodníkom a komunikáciou pre motorové vozidlá
- Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti, najmä v okolí hlavných komunikácií
- Prieskum potrieb obyvateľov v oblasti nadväznosti verejnej dopravy
- Komunikácia so subjektmi zabezpečujúcimi verejnú dopravu k skvalitneniu jej nadväznosti podľa požiadaviek občanov
- Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy

Opatrenie 1.3

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

Aktivity:

- Rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce s ambíciou zníženia energetickej zaťažnosti a úspory energií
- Rekonštrukcia a modernizácia interiérového vybavenia a interiérových rozvodov médií v budovách vo vlastníctve obce
- Výstavba budov pre zabezpečenie a rozvoj zázemia pre obyvateľov obce
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia osvetlenia obecných budov
- Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra obce
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

PRIORITA 2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM

Opatrenie 2.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- Vytvorenie a pravidelná aktualizácia databázy potrieb sociálnych služieb seniorov v obci
- Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- Nákup a modernizácia interiérového vybavenia centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- Vybudovanie a modernizácia domova dôchodcov rodinného typu
- Stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania ďalších podporných služieb pre seniorov
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra pre seniorov so zabezpečením zdravotného a kondičného cvičenia a nenáročnej rehabilitácie

Opatrenie 2.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení, podpora záujmu seniorov o veci verejné

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia denného centra pre seniorov zameraného na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výrobky
- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami seniorov na udržanie tradícií v obci
- Podpora klubovej a záujmovej činnosti a generačnej spolupráce seniorov a mládeže
- Podpora aktívneho a zdravého starnutia
- Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 2.3

Starostlivosť o bezpečnosť seniorov

Aktivity:

- Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti seniorov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

PRIORITA 3: PODPORA RODINY S DEŤMI, STAROSTLIVOSŤ O MLÁDEŽ A DOSPELÝCH

Opatrenie 3.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu obecných bytov
- Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu obecných bytov
- Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi
- Výstavba a rekonštrukcia obecných bytov v bytovom dome
- Obnova a modernizácia obecného bytového domu za účelom energetickej efektívnosti
- Výstavba technickej infraštruktúry pre individuálnu výstavbu
- Podpora individuálnej bytovej výstavby
- Podpora energetickej efektívnosti rodinných domov
- Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)

Opatrenie 3.2

Stabilizácia siete škôl a školských zariadení v obci

Aktivity:

- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budov základnej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia základnej školy
- Podpora tvorby a propagácie zaujímavých a atraktívnych vzdelávacích programov na škole
- Rozširovanie a modernizácia vybavenosti materskej školy, nákup interaktívnych hračiek
- Rozširovanie a modernizácia vybavenosti základnej školy a školských zariadení, nákup interaktívnych didaktických pomôcok
- Výstavba a rekonštrukcia detského ihriska v materskej škole

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

- ❑ Výstavba a rekonštrukcia športového areálu v základnej škole
- ❑ Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí
- ❑ Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- ❑ Komunikácia a podpora komunikácie „škola – rodičia“ pri usmerňovaní ďalšieho výberu vzdelávania u žiakov
- ❑ Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- ❑ Podpora propagácie školy na webových stránkach

Opatrenie 3.3

Podpora voľnočasových aktivít detí, mládeže a rodín s deťmi, aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora pestrosti voľnočasového vyžitia

Aktivity:

- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami detí, mládeže a dospelých
- ❑ Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov
- ❑ Zabezpečenie elektronickej a telekomunikačnej distribúcie všetkých oznamov obyvateľom obce
- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- ❑ Výstavba, modernizácia športových klubov a nákup športového zariadenia, náradia a náčinia
- ❑ Organizovanie pravidelných športových podujatí
- ❑ Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu
- ❑ Nákup interiérového vybavenia a zariadenia pre polyfunkčné využitie kultúrneho domu
- ❑ Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí

Opatrenie 3.4

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií a podpora edukácie detí a mládeže ohrozených patopsychologickými rizikami a slabým sociálno-rodinným zázemím

Aktivity:

- ❑ Podpora preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

- ❑ Spolupráca a podpora spolupráce s odborníkmi na prechádzanie drogovej a inej závislosti, pravidelná edukačná osveta
- ❑ Zabezpečenie a podpora poradenskej činnosti v krízovej situácii detí, mládeže, osamelých rodičov
- ❑ Prezentácia úspechov detí a mládeže, ktorí úspešne prekonali krízovú situáciu
- ❑ Podpora mladých dospelých pri zaradení do života

PRIORITA 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Opatrenie 4.1

Budovanie zázemia pre občanov obce so zdravotným postihnutím

Aktivity:

- ❑ Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce so zdravotným postihnutím
- ❑ Vybudovanie, modernizácia a údržba centra pre zdravotné cvičenie a rehabilitáciu
- ❑ Vybudovanie, modernizácia a údržba denného centra typu chránenej dielne
- ❑ Podpora podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obce v chránenej dielni
- ❑ Budovanie a podpora budovania bezbariérového prístupu do verejných priestranstiev

Opatrenie 4.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- ❑ Výstavba a modernizácia denného centra pre zdravotne postihnutých občanov zameraného na aktivity podporujúce mobilizáciu ich zručností a schopností
- ❑ Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami zdravotne postihnutých občanov
- ❑ Podpora klubovej a záujmovej činnosti
- ❑ Začlenenie zdravotne postihnutých občanov do primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 4.3

Starostlivosť o bezpečnosť zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

- ❑ Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti zdravotne postihnutých občanov
- ❑ Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- ❑ Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- ❑ Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení

PRIORITA 5: ROZVOJ POMOCI OBČANOM S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Opatrenie 5.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- ❑ Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- ❑ Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu nízkoštandardných obecných bytov
- ❑ Vybudovanie technickej infraštruktúry pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- ❑ Výstavba bytového domu s nízkoštandardnými bytmi

Opatrenie 5.2

Podpora zvyšovania kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- ❑ Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- ❑ Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- ❑ Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- ❑ Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiach v regióne
- ❑ Podpora spolupráce školy s potenciálnymi zamestnávateľmi
- ❑ Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- ❑ Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a priľahlých regiónov
- ❑ Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- ❑ Využívanie aktívnych činností v obci

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

Opatrenie 5.3

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení

Aktivity:

- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti pomoci marginalizovaným komunitám
- Vybudovanie a modernizácia komunitného centra pre marginalizovanú skupinu obyvateľov
- Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa edukáciou marginalizovanej komunity v oblasti základných hygienických návykov, manažmentu dňa a ďalších schopností
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- Mobilizácia športového a kultúrneho potenciálu marginalizovanej komunity, zapájania do kultúrnych a spoločenských akcií obce
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie

7.3 ČIASTKOVÉ CIELE A MOBILIZUJÚCI AKČNÝ PLÁN

Obec v strednodobom horizonte nezvažuje poskytovanie sociálnych služieb definovaných ustanoveniami zákona o sociálnych službách. Dôvodom je aktuálna finančná kondícia obce a vysoké riziko pre výdavkovú časť rozpočtu obce aj v strednodobom horizonte. Poskytovanie obligatórných sociálnych služieb obec zabezpečuje a má kvalifikované personálne zázemie v zamestnancoch obce.

Potreby skupín ohrozených sociálnym vylúčením má obec záujem zmierniť rôznymi inými službami, ktoré vie finančne aj personálne zvládnuť. V pláne je najmä systém donášky obedov pre seniorov a zdravotne postihnutých občanov, donáška liekov a doprovod pri návšteve lekára osamelého seniora.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

8. REALIZAČNÉ ZÁZEMIE

Realizačná časť Komunitného plánu identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie aktivít aj systém monitorovania a hodnotenia plnenia.

8.1 MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Obecné zastupiteľstvo obce

schvaľuje prijatím uznesenia Komunitný plán, jeho aktualizáciu a schvaľuje v rozpočte obce jeho finančné zabezpečenie.

Starostka obce

je koordinátorom a manažérom realizácie Komunitného plánu a všetkých súvisiacich služieb, najmä zabezpečuje poskytovanie obligatórnych sociálnych služieb a manažuje ďalšie služby sociálneho charakteru. Má na zreteli vyvážené zabezpečenie sociálnych služieb.

8.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie Komunitného plánu patria aj **monitorovanie a hodnotenie** na úrovni programu ako celku aj jednotlivých aktivít.

Obec pravidelne monitoruje potreby občanov aj ich požiadavky na poskytovanie ďalších sociálnych služieb, alebo nezájum o aktuálne poskytované sociálne služby. Monitorovanie potrieb je súčasťou každodennej aplikačnej praxe a prejavom záujmu obce o sociálne potreby svojich občanov. Súčasťou monitorovania je aj sumarizácia pripomienok a požiadaviek od občanov.

Komunitný plán je vyhodnocovaný 1 x ročne. Starostka obce informuje obecné zastupiteľstvo obce o vyhodnotení komunitného plánu za jednotlivý kalendárny rok.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

8.3 AKTUALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU

Komunitný plán je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Motiváciou pre aktualizáciu Komunitného plánu sú:

- a) podnety od občanov získané písomne, ústne aj prostredníctvom verejného zhromaždenia,
- b) skúsenosti terénnej práce a vlastná analýza potrieb obyvateľov.

Sociálne potreby ohrozených skupín sa vyvíjajú a v súlade s týmto vývojom potrieb sa bude vyvíjať a aktualizovať aj strategická časť dokumentu – v nadväznosti na pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie potrieb občanov.

Proces prípravy aktualizácie Komunitného plánu je v súlade s aktuálnou legislatívou a s primeraným použitím ustanovení zákona o sociálnych službách. Aktualizovaný Komunitný plán schvaľuje obecné zastupiteľstvo obce prijatím uznesenia.

9. FINANČNÉ ZÁZEMIE

Rozpočet obce odráža reálne možnosti aj záujem obce realizovať Komunitný plán v súlade s jeho prioritami, opatreniami aj aktivitami. Pri tvorbe svojho rozpočtu obec zohľadňuje aktuálne požiadavky v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami obce a vytvára finančnú rezervu na zabezpečenie a pomoc obyvateľom pri mimoriadnej, alebo krízovej situácii.

Obec pri napĺňaní cieľov Komunitného plánu využije možnosti donorov a má ambíciu podávať žiadosti o nenávratné finančné príspevky smerujúce do rozvoja sociálnych a súvisiacich služieb a infraštruktúry.

ZÁVER

Schválený Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Služí ako rozvojový dokument pre obec a jej obyvateľov. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE JOVSA

faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov a zúčastnených skupín či komúnit. Realizátorom Komunitného plánu nie je len samotná obec, ale aj ďalší poskytovatelia sociálnych služieb, podnikatelia, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obce sa pri jednotlivých opatreniach môže využiť aj viaczdrojové financovanie. Realizáciu Komunitného plánu riadi manažment obce. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obce.

SCHVÁLENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

DOKUMENT	KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov a právny rámec; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu sociálneho a demografického vývoja obce vrátane SWOT; STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, programové opatrenia a aktivity, realizáciu aj finančné zabezpečenie; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;
SPRACOVANIE	FORMA SPRACOVANIA: Komunitný plán sociálnych služieb obce je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Koncepciou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou. OBDOBIE SPRACOVANIA: Komunitný plán bol spracovaný v období február - november 2019 RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z 1 člena. PRACOVNÁ SKUPINA: Pozostáva z 2 členov a k príprave Komunitného plánu sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x. NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.
PREROKOVANIE	Komunitný plán bol prerokovaný a pripomienkovaný na rokovaní obecného zastupiteľstva dňa: 12. 12. 2019
SCHVÁLENIE	Komunitný plán bol schválený na rokovaní obecného zastupiteľstva dňa: 12. 12. 2019